

2025Z02298

Vragen van de leden **Hirsch** en **Piri** (beiden GroenLinks-PvdA) en **Dobbe** (SP) aan de Ministers voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp en van Buitenlandse Zaken over *de situatie in de Democratische Republiek Congo en de rol van de Europese Unie* (ingezonden 7 februari 2025).

Vraag 1

Op wat voor manier zet het kabinet zich in om effectief, in gezamenlijkheid met internationale partners, te reageren op de humanitaire crisis die gaande is in de Democratische Republiek Congo (DRC)?

Vraag 2

Wat zullen de gevolgen zijn voor de humanitaire situatie in de DRC van de bevroering van USAID door president Trump, een organisatie die verreweg de grootste donor aan het land is, en in 2023 alleen al 5,3 miljoen Congolezen bereikte met humanitaire hulp?

Vraag 3

Kunt u specifiek ingaan op de dringende zorgen van vrouwenorganisaties over wijdverbreid seksueel geweld in het oosten van de DRC en grote tekortkomingen op het gebied van bescherming en sociale basisvoorzieningen? Wat zijn de gevolgen van het bevroeren van USAID voor de vele vrouwen die van Amerikaanse financiering afhankelijk zijn voor veilige abortuszorg, bescherming, en nazorg na gendergerelateerd seksueel geweld?

Vraag 4

Kunt u specifiek ingaan – in acht nemend dat USAID in 2024 medicijnen en andere levensreddende middelen verzorgde voor 11 miljoen inwoners van de DRC – op de dringende zorgen van gezondheidsorganisaties, die zien dat essentiële hiv-medicijnen niet meer de juiste mensen bereiken door het wegvallen van USAID?

Vraag 5

Klopt het dat door het wegvallen van de steun vanuit USAID de risico's op het versnellen van besmettingen van cholera sterk verhoogd is? Hoe schat u het risico in op de uitbraak van andere mogelijk dodelijke ziektes, zoals mpox en ebola? Welke risico's brengt dit met zich mee op het gebied van pandemieën voor Europa en Nederland? Welke maatregelen zijn er volgens uw ministerie nodig om die risico's te beperken?

Vraag 6

Hoe zullen deze gevolgen van de bevrozing van USAID verergerd worden met de bezuinigingen op humanitaire hulp die plaatsvinden in de EU en haar lidstaten, waaronder Nederland?

Vraag 7

Ziet het kabinet een rol voor de EU als het gaat om het opvangen van mogelijk negatieve consequenties voor de al nijpende situatie in de DRC van het bevrozen van USAID? Is het kabinet het eens dat dit niet alleen een kwestie is van solidariteit, maar dat het ook in het Europese belang is, met het oog op geopolitiek, gezondheid en economie?

Vraag 8

Bij welke vorm van ontwikkelingssamenwerking hoort volgens u de prioriteit te liggen in de DRC?

Vraag 9

Bent u het eens met de stelling dat Nederlandse en Europese bedrijven een verplichting hebben om bij inkopen van grondstoffen ook rekening te houden met potentiële negatieve effecten op de lokale bevolking van de handelspartner?

Vraag 10

Kunt u een beeld schetsen van de omstandigheden in de mijnbouw in de DRC, specifiek in het gebied onder controle van M23?

Vraag 11

Bent u bekend met het oordeel van de VN dat Rwanda de facto controle heeft over M23? Wat is de beoordeling van Nederland en de Europese Unie?

Vraag 12

Bent u bekend met de oproep van 64 organisaties, voornamelijk uit de Democratische Republiek Congo, aan de Europese Unie om het Memorandum of Understanding met Rwanda ter waarde van 900 miljoen te annuleren vanwege de steun van het land aan de rebellengroep?¹ Wat vindt Nederland dat de Europese reactie moet zijn op deze oproep?

Vraag 13

Herinnert u zich uw antwoord op de vragen van 10 december 2024, dat Europese steun aan het Rwandese leger specifiek is bedoeld voor hun inzet in Cabo Delgado, en niet als steun voor het Rwandese leger in het algemeen? Kunt u zich echter voorstellen dat álle steun aan het Rwandese leger negatief gepercipieerd wordt in de regio vanwege de vermoedelijke steun van dit leger aan M23? Voert de Nederlandse ambassade gesprekken hierover met lokale actoren en zo ja, wat komt er uit deze gesprekken?

Vraag 14

Bent u bekend met de berichtgeving die suggereert dat hooggeplaatste officieren in de door de EU gesteunde missie in Cabo Delgado ook worden geplaatst in het Oosten van Congo?² Wordt deze berichtgeving onafhankelijk geverifieerd? Zo nee, kunt u zich er in Europa voor inzetten dat dit gebeurt? Wat moet de consequentie volgens u zijn als dit waar blijkt?

Vraag 15

Bent u het eens met de stelling dat als Rwanda M23 inderdaad actief steunt, het tegenstrijdig beleid is om zowel op te roepen tot een verbetering van de humanitaire situatie in de DRC, maar ondertussen ook nieuwe deals te sluiten met Rwanda die negatief bijdragen aan de huidige humanitaire situatie?

¹ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-02-04/64-ngos-ask-eu-to-cancel-mineral-pact-with-rwanda-over-congo-war>

² https://www.thenewhumanitarian.org/opinion/2025/02/03/fall-drc-goma-why-rwanda-aggression-dr-congo-must-be-stopped?utm_source=The+New+Humanitarian&utm_campaign=9056c75dfb-RSS_EMAIL_CAMPAIGN_ENGLISH_AFRICA&utm_medium=email&utm_term=0_d842d98289-9056c75dfb-15696869

Vraag 16

Wat is de positie van Nederland in Europese gesprekken over sancties tegen Rwanda?

Vraag 17

Hoe zet de Europese Unie zich in om te bemiddelen tussen M23 en de regering van de DRC?

Vraag 18

Hoe weegt u de opmerkingen van VN vredesmissie leider Vivian van de Perre dat MONUSCO aanloopt tegen tekorten? Hoe gaat u gehoor geven aan haar oproep aan de internationale gemeenschap om zo snel mogelijk actie te ondernemen om de situatie in de DRC te verbeteren?

Vraag 19

Kunt u een beeld schetsen van de gevolgen voor de veiligheids- en humanitaire situatie in de DRC mocht MONUSCO zich terugtrekken?

Toelichting: deze vragen dienen in aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Bamenga (D66) en Boswijk (CDA) ingediend op 29 januari 2025 (2025Z01475) en Ceder (ChristenUnie) ingediend op 3 februari 2025 (2025Z01800).